

Rapport

Projectnummer: 359630

Referentienummer: SWNL0222555

Datum: 15-03-2018

Verkenkend natuuronderzoek Kabeltracé Rotterdam Centrum – Rotterdam Marconistraat

Bronnenonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Verantwoording

Titel	Verkennd natuuronderzoek Kabeltracé Rotterdam Centrum – Rotterdam Marconistraat
Subtitel	Bronnenonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	359630
Referentienummer	359630
Revisie	D01
Datum	15-03-2018
Auteur(s)	Rietje Klous
E-mailadres	Rietje.klous@sweco.nl
Gecontroleerd door	Karin van der Heiden-Smith
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Cees Maurits
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	5
2.1	Toetsingkader.....	5
2.2	Inventarisatie	5
2.3	Analyse van de mogelijke effecten	6
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming.....	6
3.1	Toetsingkader.....	6
3.2	Methode	7
3.3	Voorkomende ecotopen.....	8
3.4	Planten.....	8
3.5	Vleermuizen	8
3.6	Overige zoogdieren	8
3.7	Vogels	9
3.8	Amfibieën en Reptielen.....	9
3.9	Vissen	9
3.10	Ongewervelden	9
4	Natuurbeleidskaders	10
4.1	Toetsingskader	10
4.2	Natuurnetwerk Nederland	10
4.3	Gebieden buiten het NNN.....	11
5	Conclusies	12
5.1	Wet natuurbescherming.....	12
5.2	Natuurbeleidskaders	12

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - soorten;
 - houtopstanden.
- Natuurnetwerk Nederland (NNN) en gebieden buiten het NNN (weidevogelgebieden en gebieden met de status Strategische reservering natuur).

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

In dit verkennend onderzoek heeft toetsing plaatsgevonden op beschermde gebieden, soorten en op het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Het plangebied ligt tussen de Westzeedijk/Vierhavenstraat en de Nieuwe Maas en havens te Rotterdam. Het betreft een gepland kabeltracé dat loopt van verdeelstation Rotterdam Centrum (oost) tot verdeelstation Marcanistraat (west) (zie figuur 1.1). Uitgangspunt is dat een groot deel van het tracé met een gestuurde boring wordt uitgevoerd en slechts in beperkte mate wordt gewerkt met een open ontgraving. Er worden geen bomen gekapt en/of gebouwen gesloopt.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingkader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Binnen het kader van de Wnb is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig;
- toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat*;
- toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig.

** Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.*

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries calculator. Bij een melding of vergunningaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten¹. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Uit

¹ In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, Oude Maas, op ongeveer 8 km afstand van het plangebied ligt. Overige Natura 2000 gebieden liggen op minimaal 20 km afstand. Oude Maas is een habitatrichtlijngebied en staat niet op de lijst van PAS gebieden.

2.3 Analyse van de mogelijke effecten

Vanwege de grote afstand tot Natura 2000 gebieden en de ligging van het plangebied in stedelijk/industriële gebied zijn negatieve effecten ten gevolge van de aanleg van het kabeltracé niet te verwachten. Tussen het plangebied en Natura 2000 gebied Oude Maas bevinden zich onder meer de Nieuwe Maas met industriehavens en de A15. Oude Maas staat niet op de lijst van PAS gebieden zodat de relatief geringe stikstofuitstoot ten gevolge van de aanleg van het tracé niet tot negatieve effecten op het Natura 2000 gebied zal leiden.

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingkader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke

verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt een vergelijkbaar stelsel van verbodsbepalingen als in de Flora- en faunawet het geval is. Dat betekent dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van LNV) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. Binnen de provincie Zuid-Holland is er vrijstelling voor de aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, hermelijn, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuwe wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat voor deze locatie uit een bronnenonderzoek Ndf, laatste 5 jaar

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soort(groepen)en beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groepen)en een ontheffing in kader van Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden en of er een nader (veld)onderzoek nodig is. Het onderzoek beperkt zich tot op grond van de Wnb beschermde planten- en diersoorten. Niet-beschermde Rode lijstsoorten die in het plangebied (kunnen) voorkomen zoals diverse soorten paddenstoelen en vaatplanten worden niet in het onderzoek betrokken omdat deze soorten niet relevant zijn voor toetsing aan de Wet natuurbescherming.

3.3 Voorkomende ecotopen

In het plangebied komen ecotopen voor:

- bermen: meest verhard maar ook gras en plaatselijk bomen.

3.4 Planten

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend (Ndff, laatste 5 jaar). Wel zijn de Rode lijst soorten veldsalie (kwetsbaar) en kleverige reigersbek (bedreigd) nabij het plangebied aangetroffen. De vindplaatsen liggen in de noordelijke berm van de Westzeedijk/Vierhavenstraat. Aan de zuidkant van de Westzeedijk/Vierhavenstraat, ter plaatse van het geplande kabeltracé, is hier verharding aanwezig.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De voorgenomen activiteiten leiden niet tot negatieve effecten op beschermde flora, omdat deze niet aanwezig is. Nader onderzoek en/of een ontheffing is niet nodig.

3.5 Vleermuizen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van bekend van vooral gewone dwergvleermuis, maar ook ruige dwergvleermuis en laatvlieger (Ndff, laatste 5 jaar).

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Ten behoeve van de aanleg van het kabeltracé verdwijnt geen leefgebied (verblijfplaatsen, vliegroute, foerageergebied) voor vleermuizen. En zijn enkele bomen aanwezig ter plaatse van het geplande tracé, maar hier zal een gestuurde boring plaatsvinden waardoor de bomen behouden blijven. Als de geplande werkzaamheden overdag plaatsvinden als de vleermuizen niet actief zijn, treden geen negatieve effecten op vleermuizen op. Nader onderzoek en/of een ontheffing is niet nodig.

3.6 Overige zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend beschermde zoogdieren. Wel is de vrijgestelde soort konijn aangetroffen (Ndff, laatste 5 jaar)..

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op de beschermde zoogdieren omdat deze niet voorkomen en vanwege het ontbreken van geschikt biotoop ook niet worden verwacht. Nader onderzoek en/of een ontheffing is niet nodig.

3.7 Vogels

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in het plangebied en omgeving van diverse vogelsoorten voorkomen (Nddf laatste 5 jaar). Voor vogels is het van belang dat zij niet verstoord worden tijdens het broeden. Er is geen bebouwing aanwezig in het plangebied, maar wel aangezend aan het plangebied. Wel zijn er bomen aanwezig in het plangebied. Door de werkzaamheden verdwijnen er echter geen bomen of gebouwen en dus geen mogelijke nestlocaties.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Als de werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen, dat globaal loopt van halverwege maart tot begin augustus treden geen negatieve effecten op voor in de (directe) omgeving broedende vogels op. Indien werken in het broedseizoen niet voorkomen kan worden, dient vooraf zeker te worden gesteld dat geen sprake is van broedende vogels in de directe omgeving.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen bekend reptielen en beschermde amfibieën en (Ndff, laatste 5 jaar). Wel zijn in de omgeving de vrijgestelde bruine kikker en watersalamander aangetroffen. Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor reptielen en beschermde amfibieën.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Omdat geen beschermde soorten zijn aangetroffen leiden de werkzaamheden niet tot negatieve effecten. Voor (vrijgestelde) amfibieën die het plangebied zouden kunnen passeren, geldt dat deze tijdens de werkzaamheden in staat moeten worden gesteld het plangebied te verlaten (zorgplicht). Nader onderzoek en/of een ontheffing is niet nodig.

3.9 Vissen

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het plangebied is geen sprake van oppervlaktewater. De aanwezigheid van (beschermde) vissen is niet van toepassing voor het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is geen sprake van oppervlaktewater in het plangebied. Nader onderzoek en/of een ontheffing is niet nodig.

3.10 Ongewervelden

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vlinders en libellen (Ndff, laatste 5 jaar). Op basis van de biotoopkenmerken zijn deze ook niet te verwachten. Ook Rode lijst soorten zijn niet aangetroffen in en nabij het plangebied.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er zijn geen beschermde ongewervelden aangetroffen en te verwachten. De werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op deze soortgroepen. Nader onderzoek en/of een ontheffing is niet nodig.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - weidevogelgebieden en gebieden met de status Strategische reservering natuur.

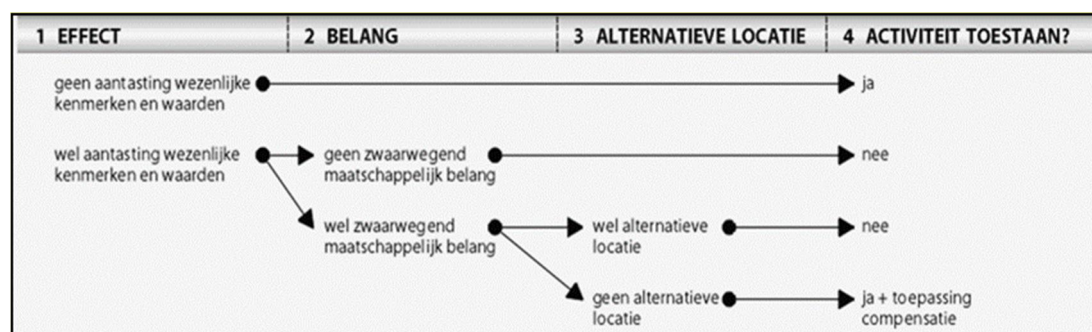
4.2 Natuurnetwerk Nederland

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNN voor de provincie Zuid-Holland is vastgelegd in de Visie Ruimte en Mobiliteit (2014). ruimtelijke verordening).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Zuid-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing.

Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied. In het kader van een volledige afweging is het wel aan te bevelen de effecten hierop wel te beschrijven indien bestemmingswijziging niet van toepassing is.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie

Het plangebied (rode cirkel figuur 4.1) ligt buiten en op grote afstand van de NNN. Ook zijn geen weidevogelgebieden en gebieden met de status Strategische reservering natuur in de omgeving aanwezig. Negatieve effecten op genoemde gebieden worden niet verwacht.

Figuur 4.1: plangebied (rood omcirkeld) ten opzichte van NNN (groen)

4.3 Gebieden buiten het NNN

Toetsingskader

In het kader van het provinciaal beleid van Zuid-Holland zijn belangrijke weidevogelgebieden aangewezen. Op deze gebieden is het "nee, tenzij-beginsel" van toepassing. Nieuwe (zowel ruimtelijke als niet-ruimtelijke) ontwikkelingen zijn niet toegestaan, wanneer de wezenlijke kenmerken en waarden van deze weidevogelgebieden significant worden aangetast, tenzij hiermee een groot openbaar belang mee gemoeid is en er geen reële andere mogelijkheden voor handen zijn. Indien dit het geval is, dan moeten mitigerende en/of compenseerd maatregelen getroffen worden.

Gebieden met de status 'strategische reservering natuur' zijn agrarische gebieden die zijn aangewezen in het kader van internationale verplichtingen, maar geen deel uitmaken van het NNN. Deze gebieden zijn volledig te gebruiken voor de agrarische functie, maar zal worden voorkomen dat andere functies kunnen worden gerealiseerd die leiden tot waardevermeerdering ten opzichte van de agrarische functie. Deze gebieden vallen ook onder het "nee, tenzij-beginsel".

Inventarisatie

Zie rode cirkel figuur 4.1. Er zijn geen weidevogelgebieden en gebieden met de status Strategische reservering natuur in de omgeving aanwezig. Negatieve effecten op genoemde gebieden worden niet verwacht.

5 Conclusies

5.1 Wet natuurbescherming

Natura 2000-gebieden

Er zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig in de nabijheid van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Er is geen vergunning nodig.

Soortenbescherming

Er zijn, uitgezonderd vleermuizen, geen beschermde soorten aangetroffen in of nabijheid van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op vleermuizen, mits de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd in de periode april t/m oktober. Voor vogels geldt dat bij de werkzaamheden rekening gehouden moet worden met het broedseizoen. Als buiten het broedseizoen (globaal loopt deze van half maart tot half juli) wordt gewerkt treden geen negatieve effecten op. Er is geen nader veldonderzoek nodig en geen ontheffing.

5.2 Natuurbeleidskaders

Natuurnetwerk Nederland

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN en op overige beschermde gebieden.